

Ақийда дарслари (147-дарс). Аҳли сунна мавқифи (иккинчи мақола)

18:11 / 16.08.2021 4225

حَسْبُكَ سَأَلَ لَوْلَا أَن مَّا نَاكَ لَخَدَّ نَمَوَ مِي هَارِبُ مَأْقَمُ تَانِّي بُتَايَ هِي ف
نَعْنِي نَعْلَلَا نِإْفَرَفَكَ نَمَوَ الْيَسْبَسْ هِي لِعَاطَتْ سَارِنَم تَيْبُ لَلَا
نِي مَلْأَغْلَا

1. «Одамлардан йўлга қодир бўлганларига Аллоҳ учун Байтни ҳаж қилмоқ бурчдир» (Оли Имрон сураси, 97-оят).

Аллоҳ таоло ҳажни иститоъати бор кишиларга фарз қилди. Яъни соғлиги кўтарадиган, моддий имконияти бор ва ҳаж қилиш воситаларига эга бўлганларига фарз қилди.

Ана ўша нарсалардан бирортаси бўлмагани туфайли ҳаж қилмаган одамни Аллоҳ иқобга олмайди.

مُكْسِفِنَّالِ اَرْيَخِ اَوْقِفْنَاوْ اَوْعِيْطَاوْ اَوْعَمْسَاوْ مُتَّعَطْتَسَا اَمَّ ءَلَلِ اَوْقَّتْ اَفْ
نَّوْحُلْفُمْ اَمْهَ كَيْلُ وَاْفِ وِسْفَنَّ حُشَقُوِيْ نَمَوْ

2. «Аллоҳга қўлингиздан келганича тақво қилинг» (*Тағобун сураси, 16-оят*).

Аллоҳ таоло инсонга иститоъати, яъни имкони, қудрати етганича тақво қилишни вожиб қилди. Кимда иститоъат бўлмагани учун тақво қила олмаса, гуноҳкор бўлмайди.

مَّ نَمَفْ اَسَامَتِيْ نَالْبَقِ نَمَنْ نِيْعَبَاتْتُمْ نِيْرَهَشْ مُاِيْ صَفْ دَجِيْ مَّ نَمَفْ
كُلْتَوْ وَاْوَسَّرَوْ ءَلَلِ اِبِ اُوْنُمْ وُتْلَ كَلْدَ اَنْ اِيْ كَسَمَ نِيْتَسْ مُاْعُطِ اِفْ عَطْتَسِيْ
مِيْلَ اَبَادَعْ نِيْرَفَا كَلَلَوْ ءَلَلِ اُدُوْحْ

3. «Ким қодир бўлмаса, олтмиш мискинни тўйдирсин» (*Мужодала сураси, 4-оят*).

4. Аллоҳ таоло мунофиқларнинг

ءَقْشَلِ اَمْهَيْلَعْ تَدَعْبَ نَكَلَوْ كَوْعَبَّ تَالِ اِدْصَا قَ اَرْفَسَوْ اَبِيْرَقَ اَصْرَعَنَّا كَوْ
مَّهَسْفَنَّا نُوْكَلْ هَيْ مَّ كَعَمَ اَنْ جَرَحَلْ اَنْ عَطْتَسَا وَاْوَسَّرَوْ ءَلَلِ اِبِ نُوْفَلْ حِيْسَوْ
نَّوْبِ ذَا كَلْ مَّهَّنْ اِمْلَعِيْ ءَلَلِ اَوْ

«Агар имконимиз бўлганида, албатта сиз билан чиқар эдик»,
дерлар» деган гапларини келтирган (*Тавба сураси, 42-оят*).

Ушбу оятлардаги иститоъат - қодир бўлишдан мурод асбобларнинг,
воситаларнинг саломат бўлиши ва инсоннинг имкони бўлишидир.

5. Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васаллам Имрон ибн Хусойн
розияллоҳу анҳуга: «Намозни тик туриб ўқи. Агар қодир бўлмасанг,
ўтириб, унга ҳам қодир бўлмасанг, ёнбошлаб», деганлар.

Бухорий ривоят қилган.

Бу ҳадисдаги иститоъат - қодир бўлиш ҳам асбоб ва воситаларнинг
саломат бўлишидир.

Иккинчиси: иш билан бирга бўладиган иститоъат. Бундай иститоъат бир ишни бажариш ила ўз вазифасини адо этиш имкониятидан иборатдир.

(Давоми бор)

«Сунний ақийдалар» китоби асосида тайёрланди